

Hørings svar

Forskrift om tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner

Organisasjon

Norsk Dymeliforening

Følgende tilslutter seg uttalelsen:

Momentum

Innlevert

4/23/2019

Generelle kommentarer og merknader

Momentum og Norsk Dymeliforening har valgt å komme med en felles høringsuttalelse siden begge er relativt små foreninger og flere av de foreslåtte endringene vil gjelde begge. Det kan i fremtiden også være aktuelt å slå disse foreningene sammen.

Kapittel 2. Definisjoner - § 8. Tellende lokallag

Til § 8. Tellende lokallag.

Vi stiller oss i utgangspunktet positive til at det er et krav om minst én medlemsrettet aktivitet. Likevel kan dette være utfordrende i områder som Nordland, Troms og Finnmark, hvor lang og dyr reisevei gjør det utfordrende å få medlemmer i lokallaget til å stille opp.

Det er også uklart hva som menes med at lokallaget skal ha selvstendig økonomi. I mindre foreninger (med færre enn 1000 medlemmer) vil dette kunne virke unødvendig og byråkratisk. I mindre foreninger er man gjerne avhengig av et godt samarbeid over hele landet, hvor ulike aktiviteter og arbeid for de tillitsvalgte må koordineres slik at dette ikke kolliderer. Man er også sårbar for at aktiviteter og tiltak må avlyses, for eksempel grunnet manglende deltagelse. Det kan ramme økonomien hardt dersom dette skjer i flere lokallag hvor hovedstyret ikke har makt eller mulighet til å legge føringer for hvilke aktiviteter som skal gjennomføres, og hvorvidt det er økonomi til å gjennomføre aktivitetene eller tiltakene.

Uten koordinering av aktiviteter landet over vil det kunne føre til mindre oppslutning på aktivitetene lokallagene gjennomfører, og kravet til selvstendig økonomi kan føre til en høyere terskel for at potensielle tillitsvalgte skal påta seg et verv.

Kapittel 2. Definisjoner - § 9. Dokumentasjon av tellende lokallag

Til § 9. Dokumentasjon av tellende lokallag, første ledd bokstav b).

Det kreves at lokallagets selvstendighet beskrives i egne, eller sentralleddets vedtekter. Det er uklart for oss hvorvidt dette er et krav om at lokallaget skal være selvstendig, eller at det kun er graden av selvstendighet som skal beskrives. Dersom lokallaget skal være helt selvstendig, kan dette føre til mindre ensartethet i foreningen og mindre kontroll. Det vil kunne føre til at foreningen jobber på ulike måter og ikke klarer å benytte midlene på en effektiv og god måte.

Kapittel 2. Definisjoner - § 10. Tellende likepersonsaktivitet

Til § 10. Tellende likepersonsaktiviteter.

Her har Norsk Dymeliforening noen utfordringer knyttet til forslaget. Dymeli er ikke én diagnose, det er en gruppe diagnoser. Det kan ha mange forskjellige årsaker og kan opptre isolert eller sammen

med andre assosierte tilstander. Derfor har likepersonarbeidet i Norsk Dysmeliforening frem til nå i hovedsak foregått etter prinsippet «dysmelist hjelper dysmelist» eller «lik møter lik».

De som tar kontakt med Norsk Dysmeliforening er svært ofte foreldre som nettopp har fått et barn med en eller annen form for dysmeli og som ønsker og trenger å komme i kontakt med andre foreldre eller voksne med tilsvarende dysmeli først og fremst for å få vite at dette kommer til å gå bra, men også etter hvert for å dele mulige fremtidige utfordringer, erfaringer osv.

Andre ganger er det voksne med dysmeli som tar kontakt. De har kanskje vokst opp på et lite sted og lurert på om det finnes andre som ser ut som dem. De har kanskje aldri møtt andre med dysmeli tidligere, langt mindre med tilsvarende dysmeli som dem selv. Kanskje har de helseproblemer eller slitasjeskader også og lurert på tips og råd for hvordan mestre hverdagsutfordringer.

Dette er bare eksempler. Poenget er at siden det er så mange ulike typer dysmeli, er vi avhengige av å ha et stort og godt nettverk av likepersoner for å kunne forsøke å møte behovene til de som tar kontakt med oss.

Siden Norge er et langstrakt land vil de nye forslagene til tellende likepersonsaktiviteter gjøre det vanskelig for vår forening å drive likepersonsarbeid etter det prinsippet vi gjør i dag. Mange av familiene og dysmelistene som i dag har jevnlig kontakt bor langt fra hverandre. Dermed foregår mye av kontakten over telefon og facetime/skype. Forslagets § 10 bokstav a vil dermed ikke være særlig praktisk.

Som tidligere nevnt består kontakten også mye av erfaringsutveksling og at barn i særdeleshet skal få oppleve kontakt med noen som ligner dem selv. Samtalegrupper og aktivitetsgrupper som i § 10 bokstav b vil ikke dermed alltid være like hensiktsmessige for likepersonsarbeidet i vår organisasjon. Det vil medføre mye logistikk og kostnader å gjennomføre dette etter prinsippet vi allerede har innarbeidet. Kanskje er det heller ikke mange nok med samme type dysmeli til at det er praktisk gjennomførbart.

Kapittel 2. Definisjoner - § 11. Tellende likeperson

Til § 11. Tellende likepersoner.

Både Momentum og Norsk Dysmeliforening stiller seg positive til at telefon-/skypesamtaler blir belønnet. Dette letter arbeidet for mindre organisasjoner, hvor enkelte medlemmer bor langt unna likesinnede. Dette vil også gjøre det enklere å komme i kontakt med de som vegrer seg for å møte noen ansikt til ansikt.

Men vi ønsker likevel å understreke en del av poengene som nevnt over under § 10; siden typetilfellene er ulike og spredt geografisk vil det være langt enklere for oss som små organisasjoner om telefon-/skypesamtaler ville telle på linje med fysiske møter i likepersonarbeidet.

I Momentum er det først og fremst lokal fylkesleder og lokal Likepersonskoordinator som skal anbefale, og dermed kvalitetssikre, de som skal på likepersonkurs. Vi ser derimot at denne kvalitetssikringen og «profesjonaliseringen» likevel ikke fungerer optimalt. Enkelte som kommer på kurs er likevel kanskje ikke egnet i denne type arbeid.

Kravet i forslaget som er på høring er minst to sekvenser på 45 minutters kurs. Ettersom Momentum har et kurs over en hel helg er vi veldig betenkt på kvaliteten på likepersonene etter et så kort kurs. På den annen side vil det være enklere å få kvalifisert flere likepersoner eksempelvis for Norsk Dysmeliforening som jo trenger flere.

Med tanke på at likepersonene må ha minst et besøk i året for fortsatt å være tellende likeperson hos Bufdir. kan dette bli veldig vanskelig da vi, som små foreninger med et vell av typetilfeller, har

enkelte likepersoner som sjeldent blir brukt, men som vi absolutt bør ha når dette er hensiktsmessig. Dette har jo Momentum tatt til etterretning ved at vi må ha nytt kurs hvert femte år. Det mener vi skulle være tilstrekkelig kvalitetssikring.

Leder for likeperson- og pårørendeutvalget i Momentum er instruktør i ordningen varmearbeider for Norsk brannvernforening og sertifiserer da utøvere i denne ordningen for næringslivet. Der er det resertifisering hvert femte år, og sertifikatet gjelder deretter i fem år om du utfører varmearbeider eller ikke. Det er da betenkelig at det stilles høyere krav for sertifisering innen frivillig arbeid. Vi mener derfor at kravet om resertifisering hvert femte år uavhengig av øvrig likepersonaktivitet bør videreføres.

Kapittel 2. Definisjoner - § 12. Andre former for erfaringsdeling

Til § 12. Andre former for erfaringsdeling.

Denne bestemmelsen stiller vi oss svært positive til. Digitale løsninger gjør det effektivt å drive frivillig arbeid, samtidig som flere vil kunne få nytte av dette. Dette er viktig for mange som bor langt unna andre likesinnede, eller som vegrer seg for å møte andre fysisk.

Kapittel 3. Kriterier for å motta tilskudd - § 14. Organisasjoner som omfattes av forskriften

Til § 14. Organisasjoner som omfattes av forskriften.

Vi stiller oss noe kritiske til forslaget § 14 bokstav k.

For organisasjoner som allerede er organisert på denne måten eller større organisasjoner vil dette trolig ikke by på større utfordringer. Men for mindre organisasjoner vil dette bli langt mer problematisk og byråkratisk. Mindre organisasjoner som eksempelvis avholder årsmøtet sitt i sammenheng med en større, nasjonal sammenkomst og ikke har mulighet til å i forkant å avholde demokratiske prosesser landet rundt slik det legges opp til i forslaget, synes å bli rammet av et i overkant byråkratisk tankesett. I Norsk Dymeliforening er det for eksempel slik nå at medlemmer over en viss alder har stemmerett på årsmøtet. Slik ønsker vi å fremdeles ha det. På den måten vil de unge funksjonshemmede, som er i overtall i vår organisasjon, fremdeles ha medbestemmelsesrett når de når denne alderen uten at de i praksis må virke som politikere for å oppnå denne retten i en byråkratisk, dog demokratisk, prosess i forkant.

Det er også en risiko for tap av ressurser bare for å strukturere seg på denne måten. Vi mener det er unødvendig når frivilligheten allerede er presset på flere andre områder.

Kapittel 4. Driftstilskudd - § 19. Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier

Til § 19. Vekting og poengberegning for variable utmålingskriterier.

Det er vanskelig å sette seg inn i, og forstå hvor mange poeng organisasjonene vil få. Dette gjør det svært uforutsigbart for kommende år, og i tilfeller hvor flere organisasjoner vurderer å slå seg sammen. Dersom man slår seg sammen med andre organisasjoner, noe vi forstår er ønskelig, er det viktig å opprettholde en forutsigbar driftsinntekt. Dette er utfordrende med vekting og poengberegning. Vi vil anbefale at direktoratet utarbeider et skjema hvor foreningene kan legge inn variablene vi har tilgjengelig, for deretter å kunne få et innblikk i hvor mange poeng eller hvor høy utdeling foreningen vil få kommende år.

Vi ønsker også å stille spørsmålsteget ved § 19 bokstav d. Denne foreslås uendret fra tidligere, men poengberegningen og selve gjennomføringen av likepersonsaktiviteter/-kursing det legges opp til i forslaget sett i sammenheng, synes nærmest å oppfordre til en profesjonalisering av likepersonsarbeidet.

Det vil vanskelig la seg gjennomføre for Norsk Dymeliforening. Mange av dymelistene er altså barn som har behov for å bli kjent med andre barn. Selv om det er foreldrene som fungerer som likepersoner, så fungerer det ikke nødvendigvis i praksis å reise landet rundt for å treffes når det

samme kan oppnås gjennom en telefonsamtale eller facetime/skype. For en relativ liten organisasjon som vår, med medlemsmasse og dem som kontakter oss som beskrevet ovenfor, er det naturlig for oss å ville ha så mange likepersoner som mulig. Dette nettopp for å kunne møte de som trenger det med så like erfaringer som mulig.

Vi vil imidlertid også påpeke at dagens regler vedrørende kvalitetssikring av likepersoner er relativt diffuse, jf. Rundskriv 04/2019 punkt 1.3.5 bokstav b så det er fint at disse foreslås mer spesifisert i forslaget § 10 bokstav c.

Vedrørende bokstav d finner vi noen uregelmessigheter i poengberegningen som gjør at mindre organisasjoner tilsynelatende oppmuntres til å ha færre aktivitetsdager.

Når det gjelder bokstav e går vi ut fra at det er en skrivefeil i poengberegningen og at det skal være 25-49 og ikke 50-49.

Vi er for øvrig positive til bokstav f) som gir poeng for andre former for erfaringsutveksling.

Kapittel 5. Gruppeplassering - § 23. Innplassering i grupper

Til § 23. Innplassering i grupper sammenholdt med § 26. Sammenslåingstilskudd.

For organisasjoner som retter seg mot grupper med en noe sammenlignbar funksjonsnedsettelse, vil det være en stor fordel om organisasjonene, ved en sammenslåing, får gruppeplassering etter den organisasjonen som har høyest gruppeplassering. Dette er naturlig da gruppen som i utgangspunktet var omfattet av den høye gruppeplasseringen ikke bør stilles dårligere enn tidligere. Det er også grunn til å tro at det i større grad vil motivere til sammenslåing av organisasjonene ettersom dette kan gi noen flere midler.

Kapittel 6. Uttrappings- og sammenslåingstilskudd - § 26. Sammenslåingstilskudd

Til § 26. Sammenslåingstilskudd.

Slik første ledd, første punktum er utformet, indikerer ordlyden «som er i ferd med å slå seg sammen» at organisasjonene vil komme til å slå seg sammen. Dersom dette er den riktige tolkningen, vil ikke foreninger som vurderer å slå seg sammen, men likevel ikke gjør det, få dekket utgiftene sine til forutgående arbeid med slike forberedelser. Dette er uheldig da dette kan bidra til å hindre at organisasjoner gjennomfører tiltak som undersøkelser, møter mv. som potensielt kan føre til at organisasjonene slår seg sammen. Dette kunne vært formulert som «organisasjoner som vurderer å slå seg sammen» eller «organisasjoner som har kostnader forbundet med tiltak med sikte på å slå seg sammen».

Vi stiller oss for øvrig positive til forslaget ellers. Dette vil langt på vei motivere til sammenslåing av flere organisasjoner og sikre dem mer forutsigbarhet i en overgangsperiode.